

Úti beszámoló a DGB 19. Kongresszusáról

Berlin, 2010. május 16-20.

2010. május 16-20-án került megrendezésre a DGB (Deutsche Gewerkschaftsbund) – a mintegy 13 millió tagot számláló, egységes, német szakszervezeti konföderáció – soron következő kongresszusa, amelyre a SZEF képviselőit is meghívták. A meghívásnak eleget téve 2010. május 16-án Berlinbe utaztunk Varga László elnök úrral.

A kongresszust **Michael Sommer, DGB elnök** nyitotta meg, aki beszédében kitért a pénzügyi és gazdasági válságból való kilábalást segítő további intézkedések szükségességére. A munkáltatók képviselőihez szólva kritizálta az ideiglenes munkák feltételeit és az alulfizetett munkákat, s közös cselekvésre buzdított a tisztas munka megteremtése érdekében, illetve felhívta Berlin kormányzóját a szakszervezetekkel közös fellépésre a német alkotmányba foglalt államadósság plafon megszüntetésére.

Az kongresszus mottója: „Bártan szembeszállni a jobb oldallal” volt. Sommer úr kiemelte, hogy ez nemcsak azt jelenti, hogy az egyes állampolgároknak kell civil kurázst tanúsítaniuk, hanem a törvényszékeknek és az államnak is. Sommer úr kifejezte aggodalmát azzal kapcsolatban is, hogy a közelmúltban több országban, köztük Magyarországon is, bekerültek a parlamentbe a szélsőjobboldali pártok, melyek leküzdését fontos feladatnak tartja.

Angela Merkel kancellár megnyitó beszédében reagált Sommer úr felvetéseire. Elmondta, hogy ő is fontos kihívásnak tekinti a nácizmus elleni küzdelmet, viszont nem támogatja például a minimálbér bevezetését, de szükségesnek tartja a kollektív tárgyalások erősítését.

Véleménye szerint még mindig csak a közepén járnak Németország legkomolyabb pénzügyi és gazdasági válságnak és bár a német kormány egy kevésbé ambiciózus pénzügyi piaci felügyelet híve, addig az Európai Parlament egy erőteljes európai pénzügyi felügyeleti rendszer bevezetését szorgalmazza. Ebben a kérdésben kiemelten fontos szerepe lehet Michael Sommernek és a nemzetközi szakszervezeti mozgalomnak. Megköszönte a DGB eddigi segítségét a válságkezelésben.

A kancellár védelmébe vette az államadósság plafont is, hiszen már így is sok az új adósság és figyelemmel kell lenni a generációk közötti igazságosságra is.

Berlin kormányzója, Klaus Wowereit köszöntő beszédében támogatásáról biztosította a DGB-t a német jobboldali párt, az NPD elleni küzdelemben, a minimálbér bevezetésében, illetve az államadósság plafon megemelésében.

A szünet után Sommer úr kihirdette, hogy a kongresszus határozatképes, jóváhagyták a mandátumvizsgáló, illetve a szavazatszámoló bizottság összetételét. Ezek után Michael Sommer, Ingrid Sehrbrock, illetve a Végrehajtó Bizottság többi tagja szóbeli kiegészítéssel éltek az éves beszámolóhoz.

Aznap este közös vacsorán köszöntötték a nemzetközi vendégeket. Magyarországról mind a 6 konföderáció 2-2 fővel képviseltette magát.

A kongresszus második napjának délelőttjén zajlottak le a választások, ahol nagy többséggel (94,1%) megerősítették elnöki pozíciójában Michael Sommert. Szintén újraválasztották Ingrid Sehrbrock elnökhelyettest is (60,7%). A Végrehajtó Bizottság további megválasztott tagjai: Annelie Buntenbach (86,6%), Dietmar Hexel (80,4%) és Claus Matecki (53,2%). A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság tagjai is változatlanok maradtak: Peter Hausmann, Robert Feiger és Bertin Eichler.

Az ebédszünet után Michael Sommer megtartotta programbeszédét, amelyben kiemelt eleme volt az olyan értékek megőrzése, mint a munka, igazságosság és szolidaritás, melyre csak a szakszervezetek képesek.

Beszédének sarkalatos pontjai a következők voltak: minimálbér, munkanélküli támogatások, nyugdíjrendszer, egy főre eső egészségbiztosítási támogatások, spekulánsok és pénzügyi piacok. Véleménye szerint a legnagyobb problémát az jelenti, hogy társadalmunkban az erősek már nem akarnak gondoskodni a gyengékről, a válság árát egyedül a munkásosztállyal akarják megfizettetni. De Sommer úr szerint: „Mi meg tudjuk változtatni ezt az országot!” Sommer úr beszédét élénk vita és több mint 20 hozzászólás követte.

A délután folyamán **John Monks, ETUC főtitkár** és **Guy Ryder, ITUC főtitkár** köszöntötte a kongresszust és a megjelent nemzetközi vendégeket.

John Monks beszédében kifejezte aggodalmát, az eurót, illetve az európai szociális modellt, a szociális piacgazdaságot fenyegető spekuláció miatt. Véleménye szerint Görögországot szemelték ki elsőként a spekulánsok, hogy rajta keresztül megtámadják az euró zónát és egész Európát. A görög helyzetre adott európai válasz elkerülhetetlen volt, hiszen ez euró és maga az Európai Unió léte forgott veszélyben. Az európai szakszervezetek pedig garantálni fogják, hogy ne a görög munkavállalók fizessék meg a kilábalás árát.

A spekulációt, a profitot, a bónuszokat és a nemzetközi pénzügyi tranzakciókat meg kell adóztatni. Első lépésként szabályozni kell a fedezeti alapokat és be kell vezetni a pénzügyi tranzakciós adót. Látható, hogy a mentőcsomag túlzott terheket ró a munkavállalókra. Még a közgazdászok is azt mondták: „nem tudni, mi lesz előbb, gazdasági növekedés vagy szociális lázadás”. A történelem már többször is igazolta, hogy válság idején csökkenteni a közkiadásokat tragédiához vezethet. Az EU-nak nem szabad megismételnie ezt a hibát. A közös valuta közös és koordinált gazdasági, pénzügyi és adózási dimenzió nélkül nem fenntartható. Több európai szintű szabályozásra van szükség, viszont az európai kormányzásnak nem csak a népszerűtlen

megszorításokról kell szólnia, hanem a növekedésről és a munkáról, a reményről és a prosperitásról.

Az tudás és emberek mobilizálása, hangunk és befolyásunk erősítése Európában elsődleges cél kell, hogy legyen. Európa és az európai szakszervezeti mozgalom is egy folyamatosan átalakuló egység. Az ETUC-nak nem a status quo megőrzésére, hanem a további fejlődésre kell törekednie. Erősíteni kell az európai ágazati föderációkat is, hogy középtávon egy ipari, köz-és magánszférát együttesen tömörítő föderációvá válhasson az ETUC.

Beszéde végén Monks úr kiemelte, hogy a DGB már az alapításnál is egy kiemelkedő támogatója és sarokköve volt az ETUC-nak. Az ő lojalitásuk, erejük és részvételük elengedhetetlen az európai munkaerőpiac továbbfejlesztésében is.

Guy Ryder beszédében kiemelte, hogy véleménye szerint a DGB helyes hozzáállást tanúsít a válságból való kilábalással szemben, amikor felismeri, hogy egy általános válsággal van dolgunk, még hozzá a teljes globalizációs modell válságával és az egyetlen út előre, ha teljesen újragondoljuk ezt a modellt és teljesen új pályára helyezzük. Az ITUC is ezt a célt igyekszik elősegíteni a saját kongresszusán a jövő hónapban, Kanadában – a válságtól a globális szociális igazságossághoz eljutni.

Egy dolgot mindenképpen megtanulhattunk ebből a válságból, mégpedig azt, hogy egyetlen ország sem képes egyedül kilábalni belőle. Így amikor Németországban döntéseket hoznak valamiről, figyelembe kell venni ezen döntések nemzetközi hatását is. Németországnak nemcsak Európában, hanem az egész világban is meghallják a szavát. Ezért nem mindegy, hogy „mit mond” és hogy a DGB hogyan tudja ezt befolyásolni.

Az ITUC 6 területnek tarja szükségesnek az alapvető újraszervezését egy új kezdethez: munkahelyek, munkaerő piaci igazságosság, pénzügyi tőke szabályozása, zöldebbé válás, kiegyensúlyozott világfejlődés, a globális gazdaság irányítása.

Elmondta, az ITUC továbbra is harcolni fog a munkavállalókért, viszont ha azt szeretnénk, hogy a szakszervezetek nemzetközi szinten komoly tényezőt jelentsenek, nekünk is változtatnunk kell felépítésünkben és módszereinkben. Kombinálnunk kell az örök értékeket – mint a szabadság, igazságosság és szolidaritás – az innovatív szervezési és támogatásszerzési stratégiákkal. A kihívást az jelenti, hogy a szakszervezetek képesek e megfelelően képviselni a munkavállalók érdekeit a jelenlegi szabályozatlan globalizáció körülményei között is.

A délután hátralévő részében a nemzetközi vendégek egy speciális program keretében látogatást tehetek a sachsenhauseni koncentrációs táborban, amelyet mára emlékhellyé alakítottak. A mintegy másfél órás idegenvezetés után néhány szál virággal megemlékeztünk a táborban fogva tartott és meggyilkolt szakszervezeti kollégákról, a nekik állított emlékműnél.

A nap gálavacsorával zárult a Kommunikációs Múzeumban, ahol Michael Sommer választási győzelmét ünnepelte.

Az elnapolt alapszabály módosításhoz kapcsolódó indítványok vitája töltötte ki a harmadik napot. Vitaindító beszédében Sommer úr kiemelte, hogy milyen célokat szolgál az új alapszabály elfogadása:

- a szakszervezetek politikai együttműködésének és a DBG-nek, mint a szakszervezeteket összefogó szövetségnek az erősítése,
- a megyei és városi, kerületi, illetve a szövetségi szintek jobb integrációja,
- az DGB cselekvőképességének növelése,
- erőteljesebb érdekérvényesítés az Európa-politikában,
- a szűkös anyagi források ellenére biztosítani az ernyőszervezet eredményes működését.

Hosszú vita és rengeteg indítvány megvitatása után végül a kongresszus elfogadta az új alapszabályt, amely 2010. június 1-jével emelkedik jogerőre.

Az este folyamán az egyes politikai pártok rendezvényein vehettek részt az érdeklődők.

A kongresszus negyedik napját a politikának szentelték, amely a DGB életében sokkal fontosabb és magától értetődő szerepet tölt be, mint például a magyar szakszervezeti mozgalomban. Ennek szellemében többek között vendégül látták a **német szociális és munkaügyi minisztert, Ursula von der Leyent is.**

A miniszter asszony beszédében kitért a kongresszus egyik fő témáját adó minimálbér kérdésre – amelyet a DGB kongresszus 8,5 euró/óra-ra emelt a korábbi 7,5 euró/órás követelésüket módosítva. Véleménye szerint a minimálbér sem katasztrófa, sem orvosság, a bevezetés kimenetele attól függ, hogy jól használják-e ezt az eszközt. Negatív példaként említette Franciaországot, ahol túl magas a minimálbér, pozitív példaként pedig Angliát, ahol jól működő rendszert alakítottak ki. Abban viszont egyet értett a DGB-vel, hogy aki teljes munkaidőben dolgozik, annak meg is kell tudnia élni a fizetéséből, a képzett munkaerőt pedig meg kell fizetni. Így például tárgyalások folytak az egészségügyben dolgozók részére egy speciális ágazati minimumbér megállapítására.

Von der Leyen asszony beszéde közben a DGB fiataljai transzparenssekkel demonstrálták elvárásaikat: szakképzést mindenkinek, jó képzést – jó munkahelyeket, ne módosítsák a gyermekmunkát szabályozó védelmi törvényt, generációk közötti különbségek megszüntetése. Ennek kapcsán szó volt a fiatal anyák nehéz helyzetéről, akik nem tudnak visszamenni dolgozni, hiába vezették be az állami bölcsődéket, illetve a fiatalok hátrányos megkülönböztetéséről a munkaerőpiacon. Németországban ugyanis a fiatalok nagy százalékát részmunkaidőben, ideiglenes foglalkoztatásban vagy kölcsönzött munkakörben alkalmazzák. Ezen mindenképpen változtatni kívánnak, többek között a munkaügyi központok – szakszervezetekkel folytatott egyeztetések alapján történő – átszervezésével.

A miniszter asszony beszéde végén megköszönte az eddigi együttműködést a DGB képviselőinek, illetve leszögezte, hogy továbbra is számít és szüksége is van a szakszervezetek támogatására a közös célok elérése érdekében.

Az este egy búcsúfogadással zárult a nemzetközi vendégek részére, ahol lehetőségünk nyílt személyesen is elköszönni vendéglátónktól, Sommer úrtól, aki megköszönte a részvételt, sok sikert kívánt a további munkánkban és támogatásáról biztosított bennünket az új magyar kormánnyal való tárgyalásaink során.

A beszámolót készítette:

Nagy Viktória
Nemzetközi referens